

UNHCR
The UN Refugee Agency

ŽÁDOST O AZYL V ČESKÉ REPUBLICCE

**Informační leták
pro žadatele o azyl**

Každý má právo **požádat o azyl**, pokud opustil svou zemi kvůli **obavám z pronásledování, závažného porušování lidských práv, násilí** nebo **ozbrojeného konfliktu** a nemůže se vrátit.

V takovém případě můžete požádat o azyl a získat ochranu v jiné zemi, která je označována jako „**mezinárodní ochrana**“. Jako žadatel o azyl nemůžete být vyhoštěni nebo vráceni do země, kde by byl ohrožen váš život nebo svoboda.

1. Kde a jak mohu v Česku požádat o azyl?

V závislosti na tom, kde se v Česku nacházíte, můžete podat žádost o azyl na mezinárodním letišti nebo na území České republiky, pokud jste již do země vstoupili.

A. Žádost o azyl na mezinárodním letišti v Česku.

Pokud přiletíte na **mezinárodní letiště (zejména Letiště Václava Havla v Praze)** a chcete požádat o azyl, informujte co nejdříve policistu na pasové kontrole. Je důležité, abyste policejním úředníkům objasnili svůj záměr požádat o **azyl** (nebo o status **uprchlíka**). Je nezbytné uvést pravdu o důvodech žádosti o azyl a o své osobní situaci.

Policista na letišti vám poskytne všechny potřebné informace o azylovém řízení. Pokud potřebujete tlumočnicka, můžete o něj požádat.

Po podání žádosti o azyl na letišti, budete převezeni do přijímacího střediska v tranzitním prostoru letiště, kde dokončíte další potřebné kroky.

B. Žádost o azyl v České republice (pokud jste již vstoupili do země).

Pokud jste **již v České republice**, můžete podat žádost o azyl na cizinecké policii v **přijímacím středisku v Zastávce u Brna**, které se nachází na adrese Havířská 514, Zastávka, v zadním vchodu střediska.

O azyl můžete požádat také na některém z pracovišť cizinecké policie. V tomto případě budete odkázáni na přijímací středisko v Zastávce u Brna, kde bude zahájeno azylové řízení.

Pokud vás policie zadrží bez platného víza nebo pasu a umístí vás do zařízení pro zajištění cizinců, můžete požádat o azyl **do 7 dnů od vašeho zajištění**.

Podání žádosti o azyl neznamená, že budete automaticky propuštěni ze **zajištění**. Úřady nejprve posoudí, zda máte oprávněné důvody k žádosti o azyl. Rozhodnutí o zajištění je oddělené od azylové procedury. Máte právo se proti rozhodnutí o zajištění odvolat.

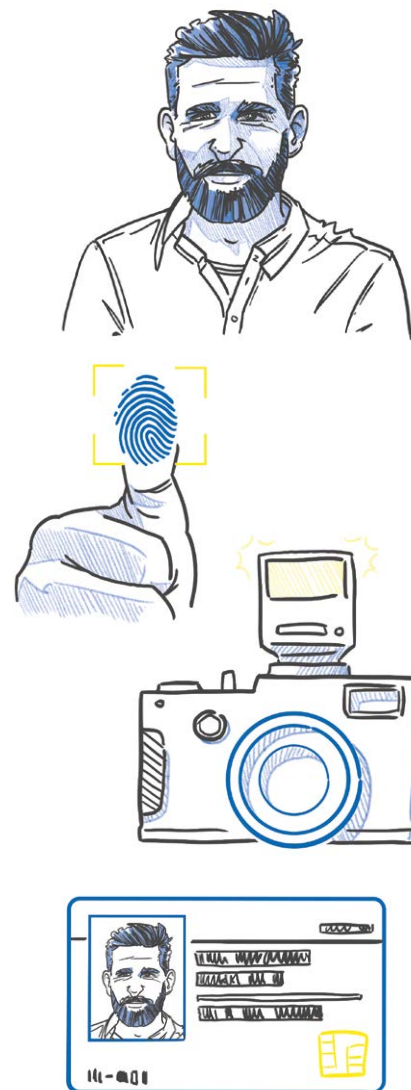
2. Co když nepožádám o azyl v Česku, ale chci o něj požádat v jiné zemi?

V rámci Evropské unie (EU) si nemůžete vybrat zemi, kde požádáte o azyl. Existují pravidla, která určují zemi v EU příslušnou k rozhodnutí o vaší žádosti.

Nezapomeňte úřadům sdělit, zda máte blízké příbuzné v jiné zemi EU, protože to může být bráno v úvahu při rozhodování.

Pokud v Česku nepožádáte o azyl, nebudete považován za uprchlíka, ale za běžného cizince. To znamená, že pokud nemáte platný pas nebo vízum, můžete být vráceni do země, ze které jste přicestovali.

3. Jaké jsou první kroky v azylovém řízení?

1. Úřady nejprve provedou některá ověření, mimo jiné sejmoutí otisků prstů a pořízení fotografie.
2. Poté budete odkázáni na přijímací středisko, kde zahájíte první kroky řízení. To zahrnuje vyplnění formuláře žádosti, identifikaci a lékařské vyšetření. Úřady si okopírují váš cestovní pas, pokud jej vlastníte.
3. Dostanete identifikační průkaz žadatele o mezinárodní ochranu.
4. Budete pozváni k azylovému pohovoru a k předložení dokumentů, které mohou podpořit vaši žádost o azyl.

4. Mohu dostat pomoc při podání žádosti o azyl v České republice a/nebo v průběhu azylového řízení?

Máte právo na **bezplatnou právní pomoc v kterékoli fázi azylového řízení**. Právníci pravidelně navštěvují přijímací a ubytovací zařízení. Kontakty na naše partnerské organizace najdete níže.

Právníci vám vysvětlí, jak celý proces funguje, jaká máte práva a odpoví na vaše dotazy. Mohou vám pomoci v první instanci a při odvolání (napadení zamítavého rozhodnutí). V některých případech vás mohou také doprovodit na azylový pohovor nebo vás zastupovat u soudu.

5. Jak mi může UNHCR pomoci?

UNHCR je pověřen ochranou uprchlíků a osob bez státní příslušnosti po celém světě. V rámci svého mandátu UNHCR dohlíží na to, aby byly žádosti o azyl spravedlivě a účinně posouzeny ve vnitrostátních azylových systémech. V České republice UNHCR spolupracuje s vládou na poskytování informací žadatelům o azyl a s partnerskými organizacemi, které nabízejí **bezplatnou právní pomoc** během azylového řízení.

V některých případech může být UNHCR přítomen pohovoru o azylu a nahlédnout do spisu, aby zjistil v jakém stádiu se řízení nachází. To se děje pouze se souhlasem žadatele o azyl.

Během azylového řízení se na UNHCR můžete kdykoli obrátit e-mailem (kontakt najdete na konci brožury) a vznést jakékoli obavy nebo požádat o přítomnost UNHCR.

6. Jak se mohu připravit na azylový pohovor?

Standardní postup zahrnuje dva rozhovory:

1. První pohovor je krátký a slouží k registraci vaší žádosti o azyl. Budete požádáni, abyste uvedli podrobnosti o své cestě do Česka a důvodech, proč jste opustili svou zemi.
2. Druhý pohovor může trvat 2 až 3 hodiny, někdy i déle. Budete požádáni, abyste podrobně popsali svou osobní historii a okolnosti, které vás vedly k opuštění vaší země a důvody, proč se nemůžete vrátit. Mohou vám také být položeny otázky týkající se vaší rodiny, povolání a dalších osobních údajů.

Azylový pohovor je velmi důležitý. Můžete požádat o pomoc právníka, který vám pomůže s přípravou. V některých případech může být právník přítomen i během pohovoru. Pohovor povede úředník z odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.

Je důležité poskytnout co nejvíce podrobností o důvodech a obavách, které vás vedly k opuštění země původu, a být připraven předložit veškeré důkazy a dokumenty, kterými můžete svou žádost doložit, včetně podrobného popisu cesty.

Vše, co řeknete, je přísně důvěrné, takže se nebojte zveřejnit svou osobní historii. České úřady neposkytnou žádné informace zemi vašeho původu.

Během pohovoru máte právo na tlumočníka. Pokud máte potíže s porozuměním tlumočnickovi, sdělte to ihned.

Máte právo si rozhovor nahrát, aby byla všechna vaše slova zachována tak, jak jste je řekli. Kdykoli během pohovoru můžete požádat o přestávku.

Na konci rozhovoru budete dotázáni, zda si přejete nahlédnout do přepisu rozhovoru (písemného záznamu). Doporučujeme vám tak učinit, protože vám to umožní objasnit vaše odpovědi. Máte také právo si přepis pohovoru vyfotografovat. To může být užitečné pro vás i vašeho právního zástupce.

V některých případech může být pohovorů několik (když si například úřady potřebují ověřit některé informace).

7. Kde se mohu během azylového řízení ubytovat?

Po podání žádosti o azyl a absolvování pohovoru si můžete zvolit, zda chcete ubytování přidělit nebo bydlet na vlastní náklady kdekoli jinde (pokud máte dostatek finančních prostředků). Pokud potřebujete ubytování, bude vám přiděleno jedno ze tří ubytovacích středisek.

Zastávka u Brna Kostelec nad Orlicí Havířov

Pokud se rozhodnete bydlet mimo ubytovací středisko, musíte úřadům oznámit svou adresu, aby vás mohli kontaktovat ohledně dalšího postupu v azylovém řízení.

8. Jaká jsou má práva a povinnosti během azylového řízení?

VAŠE PRÁVA:

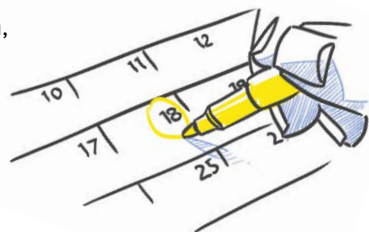
- pobývat v České republice během řízení
- v případě potřeby obdržet základní ubytování, stravu a finanční podporu
- získat lékařskou péči
- pracovat po 6 měsících od podání žádosti
- požádat o tlumočníka
- požádat o bezplatnou právní pomoc
- komunikovat s UNHCR
- v případě potřeby obdržet zvláštní podporu

VAŠE POVINNOSTI:

- plně spolupracovat s orgány
- říkat pravdu tak, jak si ji pamatujete
- dodržovat schůzky
- neopouštět území České republiky během azylového řízení
- poskytnout správné kontaktní údaje a informovat úřady o všech změnách (místa pobytu atd.)
- předložit všechny dokumenty na podporu své žádosti
- dodržovat zákony České republiky
- zajistit, aby děti do 15 let navštěvovaly školu

9. Jak dlouho musím čekat na rozhodnutí o své žádosti?

O vaší žádosti rozhodne Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky **do šesti měsíců**. Tuto lhůtu lze však z určitých důvodů prodloužit. Pokud k tomu dojde, budete informováni o důvodech prodloužení a o nové lhůtě.

10. Co když mi bude udělena mezinárodní ochrana?

Pokud vaše žádost bude schválena, bude vám udělen azyl nebo doplňková ochrana.

➤ Pokud vám bude udělen **azyl (budete uznáni za uprchlíka)**, získáte povolení k trvalému pobytu v České republice.

Pokud vám bude udělena **doplňková ochrana**, získáte povolení k dlouhodobému pobytu v České republice na dobu, po kterou je doplňková ochrana udělována, což jsou obvykle dva roky. Doplňkovou ochranu lze prodloužit – o její prodloužení musíte požádat před uplynutím její platnosti.

V obou případech můžete využít Státního integračního programu. Ten zahrnuje ubytování v Integračních centrech po dobu 12 měsíců, podporu při studiu českého jazyka, pomoc při hledání zaměstnání a podporu sociálního pracovníka, který vám pomůže s integrací.

Vaši rodinní příslušníci mohou také požádat o **sloučení rodiny**, aby s vámi mohli žít v České republice.

11. Co když bude moje žádost zamítnuta?

Pokud je vaše žádost o azyl zamítnuta, máte právo se proti zamítavému rozhodnutí odvolat (podat žalobu na soud) do 15 dnů (v některých případech je lhůta delší). V průběhu celého procesu můžete požádat o pomoc právníka. Pokud proti zamítavému rozhodnutí nechcete podat žalobu, bude vám udělen výjezdní příkaz k opuštění země.

UŽITEČNÉ KONTAKTY

Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU)

Kanceláře v Praze, Brně, Plzni, Hradci Králové a Ostravě

e-mail: pravni@opu.cz

tel: +420 730 158 781

www.opu.cz/en

Sdružení pro integraci a migraci (SIMI)

Kancelář v Praze

e-mail: poradna@migrace.com

tel: +420 224 224 379

www.migrace.com/en/

UNHCR v České republice

e-mail: contact_czechia@unhcr.org

tel.: 800 050 832 (zdarma)

help.unhcr.org/czech/

